

ЧЛАНСТВО У ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ (ЕУ) је стратешки циљ Србије. Процес европске интеграције је сложен и свеобухватан процес, који подразумева више фаза кроз које пролази свака држава која жели чланство у ЕУ.

Европска унија је, на састанку Европског савета у Копенхагену 1993. године, утврдила основне критеријуме које свака држава мора да испуни да би постала чланица ЕУ:

1. Стабилност демократских институција, владавина права и поштовање људских и мањинских права;
2. Постојање функционалне тржишне привреде способне да издржи притисак конкуренције на европском тржишту;
3. Способност да се преузму обавезе из чланства у ЕУ и прихватање правних тековина ЕУ;
4. Постојање одговарајућих административних капацитета, способних да доследно спроводе правне тековине ЕУ.

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА**
Канцеларија за европске интеграције

Тел: 011 3061 100
Немањина 34
Београд

www.seio.gov.rs

Кораци ка Европској унији

Споразум о стабилизацији и придруживању (ССП)

Споразум о стабилизацији и придруживању (ССП) је међународни уговор између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и држава западног Балкана, са друге стране, којим се ствара основ за унапређење односа и успоставља „највиши облик сарадње“. ССП потврђује спремност ЕУ да допринесе пуној интеграцији ових држава у европске политичке и економске токове, при чему се као услови за чланство наводе критеријуми из Копенхагена и спровођење ССП, са посебним нагласком на регионалној сарадњи.

ССП успоставља правни оквир којим се утврђују односи државе потписнице и ЕУ у следећим областима: политички дијалог, регионална сарадња, слободно кретање роба, људи, услуга и капитала, правосуђе и унутрашњи послови, конкуренција, финансијска сарадња, усклађивање закона и др.

У преговорима о закључивању ССП, ЕУ и држава преговарач одређују прелазни период за стварање зоне слободне трговине, као и оквирни рок за усклађивање националног законодавства са правним тековинама ЕУ. Када се преговори успешно заврше, следи **потписивање и спровођење Споразума**.

Преговори о закључењу ССП са нашом земљом отворени су 10. октобра 2005. године, а окончани парафирањем текста Споразума 7. новембра 2007. Ступањем на снагу ССП, држава преговарач постаје **држава придружена ЕУ**.

Да би отпочела примена ССП, неопходно је да он буде ратификован у свим државама чланицама ЕУ. До ратификације се

примењује **Прелазни споразум о трговини и трговинским питањима**, који омогућава несметане економске односе са ЕУ. Србија је потписала ССП и Прелазни споразум 29. априла 2008. године. Са почетком примене Прелазног споразума, укидају се све царине, количинска ограничења, као и мере са истим дејством на извоз индустријских и пољопривредних производа у ЕУ.

Званичну кандидатуру за чланство подноси држава која жели да постане чланица ЕУ. Држава од Европске комисије (ЕК) добија упитник о мерама које треба да предузме како би постала чланица ЕУ. Након што добије одговоре на упитник, ЕК даје мишљење - *авис* - о спремности те државе да добије статус кандидата за чланство у ЕУ и отпочне преговоре. Мишљење ЕК мора да усвоји Савет министара, који потом одређује званични датум почетка преговора са том државом.

Преговори о чланству у ЕУ представљају последњу и уједно најтежу фазу европске интеграције једне државе. Највећим делом ради се о усклађивању законодавства државе кандидата са политичким, правним, привредним и друштвеним структурама Уније. Преговара се о условима под којима држава кандидат приступа ЕУ, а који се, у основи, односе на испуњавање трећег критеријума из Копенхагена - усвајање правних тековина ЕУ (*acquis communautaire*).

Правне тековине ЕУ су, за потребе преговарања, подељене у 35 поглавља и преговара се о сваком посебно. Предмет преговора су области попут учешћа у раду заједничких институција (број посланика у Европском парламенту, број гласова у Савету министара итд), затим заједничка пољопривредна политика, регионалне и структурне политике, економска и монетарна унија и буџетске политике (давања и добијања из заједничког буџета ЕУ).

Пошто се преговори оквирно затворе у свим поглављима, њихови резултати се уносе у **нацрт Споразума о приступању**. На основу овог нацрта, Европска комисија доноси одлуку о захтеву за чланство државе кандидата, а одлуку о приступању нове државе Европској унији доноси Савет једногласно.

Држава кандидат тада постаје **држава која приступа ЕУ**.

Када **Уговор о приступању** потпишу представници највиших органа власти држава чланица ЕУ и оне земље која приступа, следи процес **ратификације**. После ратификације, Уговор ступа на снагу.

Држава кандидат је обавезна да, до ступања у чланство у ЕУ, усвоји правне тековине ЕУ у целини и да гарантује њихову ефикасну примену. Уколико постоји реалан и оправдан разлог због којег није могуће усвајање и примена правне тековине у одређеним поглављима, може да се одобри - на захтев државе кандидата - прелазни период у оквиру којег та држава може и након приступања ЕУ да усклађује национално законодавство, за то поглавље, са правним тековинама ЕУ.

Чланство у ЕУ – Од тренутка ступања у чланство за нову државу чланицу важе сва права и обавезе које произлазе из Уговора о приступању, уз поштовање договорених прелазних рокова.

